

opusdei.org

Să-L cunoști și să te cunoști (III): În compania sfinților

Pentru a învăța să ne rugăm, ajutorul sfinților, acești bărbați și aceste femei care s-au rugat în cursul vieții lor, ne poate fi de mare ajutor. Mai ales, Sfânta Maria.

06.06.2021

Pentru prima dată, Isus urcă la Ierusalim. În sfârșit, El poate anunța împărăția lui Dumnezeu, prin cuvântul Său și prin miracole.

Renumele Său s-a răspândit încetul cu încetul începând cu miracolul săvârșit la nunta din Cana. Atunci, un învățător evreu, destul de cunoscut, profitând de liniștea și penumbra nopții, se apropie pentru a sta de vorbă cu El (In 3,1). Nicodim simțise un fel de cutremur în inima sa ascultându-L și văzându-L pe Cristos. El întorcea multe lucruri în cap, iar pentru a găsi răspunsuri ținea la intimitatea unei conversații, față în față. Isus îi cunoștea sinceritatea inimii. El îi spuse îndată : „Într-adevăr, într-adevăr, îți spun, nimeni, dacă nu renaște din apă și Duh, nu poate intra în împărăția lui Dumnezeu” (In 3,5).

Întrebarea care a urmat, oricare dintre noi ar fi pus-o: „Ce înseamnă aceasta?” Cunosce data, chiar ora exactă a nașterii mele, cum să te poți naște de două ori? În realitate, Isus îi cere lui Nicodim să nu caute lucruri ci să-l lase pe Dumnezeu să intre în

viața sa, ceea ce este mult mai important. Înseamnă să încerci dorința de a fi sfânt, este ca și cum ai renaște, cum ai vedea totul în altă lumină; până la urmă, a fi o persoană nouă, a deveni puțin câte puțin Cristos însuși, „lăsând să se manifeste viața Sa în noi” [1]. Sfinții au parcurs deja până la capăt drumul împărăției lui Dumnezeu: ei au escaladat munți, s-au odihnit în văile lor și au cunoscut pasaje chiar întunecate. Iată de ce ei ne copleșesc cu speranță. Un mod de a-L recunoaște pe Cristos constă, cu siguranță, a trece prin sfinți. Viața lor poate juca un rol important pe drumul personal al oricărui botezat dornic de a învăța sa se roage.

Maria se roagă și când este bucuroasă...

Bărbații și femeile care ne-au precedat mărturisesc că dialogul vital cu Dumnezeu este, realmente,

posibil în mijlocul unui du-te-vino neîncetat care ne-ar putea face să gândim contrariul. Mărturia Sfintei Maria este fundamentală. Datorită tandrei apropieri de fiul său Isus în viața cotidiană a unei familii, ea a făcut experiența intensă a dialogului cu Tatăl. Ca în toate casele, căminul din Nazaret avea momente bune da și momente mai dificile; totuși, în mijlocul stărilor de suflet foarte diferite, Fecioara Maria se ruga mereu.

Ea se roagă, de exemplu când este bucuroasă. Știm că puțin după anunțul îngerului, Maria „a pornit la drum și s-a dus în grabă în ținutul muntos, într-o cetate a seminției lui Iuda” (Lc 1,39), pentru a o vizita pe verișoara ei, Elisabeta. Ea a aflat că, datorită unui nou nepot, familia sa urma să crească, moment ce merita sărbătorit, cu atât mai mult că era vorba de un eveniment neașteptat, ținând cont de vârsta Elisabetei și a

lui Zaharia. „Descrierea pe care o face Sfântul Luca despre întâlnirea celor două verișoare este plină de emoție și ne face să intrăm într-un scenariu de binecuvântare și bucurie” [2], emoție la care Duhul Sfânt se unește într-un anume fel, revelând prezența fizică a lui Mesia, atât lui Ioan Botezătorul cât și mamei sale.

De abia sosită Maria la ea, Elisabeta a proslăvit-o cu afecțiune, servindu-se de cuvinte care urmau să devină o rugăciune universală și pe care o folosim zilnic, intrând și noi în bucuria sa: „Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul trupului tău!” (Lc 1,42). Emoționată și Maria răspunde entuziasmului verișoarei sale: „Sufletul meu îl preamărește pe Domnul și Duhul meu tresaltă de bucurie în Dumnezeu, Mântuitorul meu!”.

Magnificat-ul, nume sub care tradiția cunoaște răspunsul Mamei noastre, ne face să descoperim natura unei rugăciuni de laudă, impregnată de cuvintele lui Dumnezeu. După cum ne spune și Benedict al XVI-lea „știm că Maria cunoștea bine Sfintele Scrieri. *Magnificat*-ul său este o stofă țesută cu firi ale Vechiului Testament” [3]. Când ne simțim inima plină de grațitudine pentru un dar primit, este momentul să-i lăsăm frâu liber pe lângă Dumnezeu în rugăciunea noastră, poate cu ajutorul textelor Scripturii, recunoscând *marile lucruri* pe care le-a făcut în viața noastră. Aducerea de mulțumire este o atitudine fundamentală a rugăciunii creștine, în special în momentele fericite.

... dar și în durere sau descurajare

Totuși, Fecioara Maria se roagă și în momentele de obscuritate, când

durerea sau neînțelegerea sensului se fac simțite. Astfel, ea ne învață o atitudine fundamentală a rugăciunii creștine, exprimată sub o formă concisă dar luminoasă în prezentarea morții lui Isus: „Lângă crucea lui Isus stăteau mama Sa și sora mamei Sale” (In 19,25). Maria, copleșită de durere *stătea* acolo, pur și simplu. Ea nu pretinde să-și salveze Fiul nici să găsească o soluție situației. Nu o vedem cerând cont lui Dumnezeu pentru ceea ce nu înțelege. Este atentă numai să nu piardă niciun cuvânt pe care Isus, cu abia un suflu al vocii, îl pronunță pe Cruce. De aceea când primește o nouă misiune acceptă imediat: „Femeie, iată-l pe fiul tău”. Apoi îi spune discipolului: „Iat-o pe mama ta” (In 19,26-27). Maria este pradă unei dureri care, pentru mulți, era durerea ce mai groaznică ce putea exista: să asisti la moartea unui fiu. Totuși, ea își păstrează luciditatea care îi permite să accepte această

nouă cerință de a-l primi pe Ioan ca pe fiul său și, cu el, pe noi toți, bărbații și femeile din toate timpurile.

Rugăciunea dureroasă constă înainte de toate *să fii alături* de propria cruce, iubind voința lui Dumnezeu; să spui „da” persoanelor și situațiilor în care Domnul ne implică. A te ruga înseamnă să vezi realitatea, chiar dacă ea pare deosebit de întunecată, pornind de la o certitudine: ea comportă întotdeauna un dar, în spatele căruia se află Dumnezeu. Suntem atunci capabili să primim persoanele și situațiile, repetând ca Maria: „Iată-mă!” (Lc 1,38).

Descoperim, în final, în viața Fecioarei Maria o altă stare de suflet în care ea se roagă indiferent de întunericul durerii. O vedem pe Maria, alături de soțul ei Iosif, rugându-se tot într-un moment de angoasă. Într-o zi, atunci când se

întorceau acasă după pelerinajul lor anual la Templul din Ierusalim, ei constată absența Fiului lor de doisprezece ani. Se hotărăsc să se întoarcă pentru a-L căuta. Când Îl găsesc, în sfârșit, așezat în mijlocul Doctorilor Legii, Maria Îl întreabă: „Copile, de ce ne-ai făcut asta? Tatăl Tău și cu mine am suferit căutându-Te!” (Lc 2,48). Și noi putem resimți angoasa unui sentiment de insuficiență, de neîmplinire, de a nu fi acolo unde am vrea să fim. Atunci gândim că lumea greșește: viața, vocația, familia, munca... Ajungem să gândim că drumul nu este cel la care ne așteptam. Proiectele și visurile din trecut ne par foarte naive. Este reconfortant să aflăm că Maria și Iosif au cunoscut o asemenea criză și că rugăciunea lor plină de griji nu a primit răspuns clar și liniștitor: „De ce m-ați căutat? Nu știți că în casa Tatălui Meu trebuie să fiu?” Dar ei nu înțelegeau ce le spunea” (Lc 2,49-50).

Să ne rugăm în momente asemănătoare nu ne garantează că vom găsi soluții ușoare și rapide. Ce-i de făcut atunci? Fecioara Maria ne arată drumul: să rămânem fideli vieții noastre, să intrăm în viața noastră obișnuită și să redescoperim voința lui Dumnezeu, când, bineînțeles nu înțelegem deloc. Ca și Maria, putem păstra toate aceste evenimente misterioase și uneori obscure în inima noastră, *meditându-le*, adică observându-le într-o atitudine de rugăciune. Astfel, ne dăm seama, încet-încet, că prezența lui Dumnezeu revine, vom simți că Isus crește în noi și redevine vizibil (cf. Lc 2,51-52).

Biografii care seamănă cu ale noastre

Maria este un martor unic al apropierii de Dumnezeu, la care și noi aspirăm, dar și sfinții, fiecare într-un mod personal și specific.

„Fiecare sfânt pare o rază de lumină care țâșnește din Cuvântul lui Dumnezeu”, ne învață Benedict al XVI-lea într-un document în care ne sfătuiește să luăm pe unii sfinți ca model. Sfântul Ignațiu de Loyola, în căutarea sa despre adevăr și în discernământul spiritual; Sfântul Ioan Bosco, în pasiunea sa pentru educarea tinerilor; Sfântul Ioan Maria Vianney, în conștiința sa despre măreția sacerdoțului ca dar și datorie; Sfântul Pio din Pietrelcina, ca instrument al mizericordiei divine; Sfântul Josemaría Escrivá, în predicarea sa asupra apelului universal la sfințenie; Fericita Tereza de Calcuta, misionară a carității lui Dumnezeu pentru cei părăsiți” [4].

Din punct de vedere uman, este natural să simți înclinare pentru anumite maniere de a fi, pentru cei ce se consacră sarcinilor care ne atrag mai mult sau care se exprimă într-un mod care ne merg direct la

inimă sau la suflet. Cunoașterea vieții și a experiențelor unui sfânt precum și lectura scrierilor sale este un moment privilegiat pentru o adevărată prietenie cu el sau cu ea. De aceea, subliniind numai exemplele extraordinare ale vieții și rugăciunii sfinților riscăm să găsim exemplele lor cam îndepărtate și greu de urmat. „Vă amintiți de Petru, de Augustin, de Francisc? Niciodată nu mi-au plăcut biografiile sfinților, în care, din naivitate, dar și din ignoranță, ni se expun faptele eroice ale acestor oameni, ca și cum ei se văzuseră confirmați în har chiar din sânul mamei. Nu. Biografiile autentice ale eroilor creștini seamănă cu viețile noastre: ei luptau și câștigau, apoi luptau și pierdeau. Atunci, plini de căință plecau din nou la luptă” [5]. Această apropiere realistă face ca mărturia sfinților nu este decât mult mai credibilă, desigur pentru că vedem că ei seamănă cu noi. Printre sfinți, zice papa Francisc,

„poate s-o aibă pe propria noastră mamă, o bunică sau alte persoane apropiate (cf. 2 Tim 1,5). Poate viața lor nu a fost mereu perfectă, dar, în ciuda imperfecțiilor și căderilor, au mers înainte și au plăcut Domnului” [6].

Apropierea noastră de rugăciune poate fi și mai deplină dacă o vedem încarnată în viața oamenilor.

Familiaritatea cu sfinții ne ajută să descoperim diferite maniere de a începe și a reîncepe să ne rugăm încă o dată. Putem găsi o nouă lumină, de exemplu în *Psalmul 90*, care pe Sfântul Tomas Morus l-a reconfortat în timpul lungilor luni de captivitate: „Găsești refugiu sub aripa Sa... Da, Domnul este refugiul tău... Pentru că el se atașează de mine, îl eliberez” [7]. Psalmul care l-a consolât pe un martir în dezolarea închisorii, în fața perspectivei unei morți violente și a suferinței ființelor iubite, ne poate

arăta și o cale de rugăciune în micile sau marile încercări ale vieții.

Uimirea de a fi privit de Dumnezeu

Familiaritatea cu sfinții ne poate ajuta să-L descoperim pe Dumnezeu în lucrările zilnice, cum au făcut-o ei. Suntem plini de admirație citind ceea ce Sfântul Ioan Maria Vianney, parohul de Ars, a descoperit într-o zi apropiindu-se de unul dintre parohienii săi, un țăran analfabet care petrecea îndelung în fața tabernacolului. „Ce faceți?” l-a întrebat. Iar țăranul i-a răspuns cu toată simplitatea: „Eu îl privesc și el mă privește”. Era suficient. Acest răspuns a rămas ca o învățătură de neșters în inima sa. „Contemplarea este privirea credinței, fixată pe Isus” [8], ne învață Catehismul Bisericii Catolice citând cu siguranță acest episod. Eu îl privesc și, ceea ce este mult mai important, el mă privește.

Dumnezeu ne privește mereu, dar el o face într-un mod particular, dacă noi ne ridicăm ochii pentru a-i înapoia privirea sa plină de iubire.

Sfântul Josemaría a avut o experiență asemănătoare. L-a marcat atât de profund încât a amintit-o de-a lungul întregii sale vieți. Încă tânăr preot, făcând primele experiențe pastorale, se instala în fiecare dimineață în confesional, pentru a-și aștepta penitenții. La un moment dat, a auzit un vacarm de zgomote metalice, care l-a neliniștit și, mai ales, intrigat. Într-o zi, curios să afle despre ce este vorba, tânărul abate Escriva s-a postat în spatele ușii pentru a vedea cine era acest vizitator misterios. Însă, ceea ce a văzut era un bărbat încărcat cu bidoane de lapte care, prin ușa întredeschisă a bisericii, se adresa tabernacolului zicând: „Doamne, iată-l pe Ioan, lăptarul”. A rămas un moment, apoi a plecat. Acest bărbat

simplu, fără să o știe, a oferit un exemplu de rugăciune încrezătoare, care l-a uimit pe preot și l-a făcut să repete ca pe un refren: „Doamne, iată-l pe Josemaría, care nu știe să te iubească precum Ioan lăptarul” [9].

Mărturiile atâtor sfinți din diferite medii și epoci ne confirmă că este posibil să ne știm priviți de Dumnezeu cu afecțiune, acolo unde suntem și așa cum suntem. Ei afirmă în mod credibil, fiind ei înșiși primii care sunt uimiți de această descoperire.

La fel de bine în timpul somnului cât și treziți

Sfinții, spuneam, ne ajută și când îi vedem slabi și obosiți: „Ieri nu am putut să mă rog două Ave Maria consecutive”, mărturisea Josemaría într-o zi, la sfârșitul vieții sale. „Dar, ca întotdeauna, deși era dificil și fiindcă nu știam cum s-o fac, am

continuat să mă rog: «Doamne, ajută-mă! i-am zis, Tu trebuie să fii Cel care realizează lucrurile mari pe care mi le-ai încredințat, dându-Ți seama că eu nu sunt capabil să fac cele mai mici lucruri. Mă încredințez mâinilor Tale, ca întotdeauna»” [10].

Tânărul Filip Neri, și el, se ruga astfel: „Doamne, ocrotește-l bine pe Filip astăzi; dacă nu, Filip te va trăda” [11]. Fericita Guadalupe Ortiz de Landázuri mărturisea, într-o scrisoare, lipsa de consolare în timpul rugăciunii: „Dumnezeu este în urmă; chiar dacă, în momentele mele de rugăciune, nu îl simt aproape niciodată în ultimul timp” [12].

Pentru a nu o cita pe Sfânta Tereza de Lisieux care scria: „Într-adevăr, sunt departe de a fi sfântă; chiar și această dispoziție este o dovadă. Ar trebui să nu mă bucur de uscăciunea mea, ci să o atribui puținii mele fervoare și fidelitate, ar trebui să mă supăr că adorm adesea în timpul

rugăciunilor și a mulțumirii adresate lui Dumnezeu. Ei bine, nu mă întristez! Mă gândesc că părinții își iubesc copilașii atât când plâng cât și atunci când sunt treji; mă gândesc că, pentru a opera, medicii îi adorm pe bolnavi” [13].

Iată de ce avem nevoie de mărturia și compania sfinților: pentru a ne convinge în fiecare zi că este posibil să ne cultivăm prietenia cu Dumnezeu, abandonându-ne în mâinile Sale și că acest lucru merită osteneala: „Noi suntem toți realmente capabili, toți chemați la această prietenie cu Dumnezeu, să ne lăsăm în mâinile lui Dumnezeu, să nu încetăm să mergem și să revenim la Domnul, vorbind cu El așa cum vorbim cu un prieten” [14].

- [1] Sf. Josemaría, *E Cristos care trece*, nr. 104.
- [2] Cuvinte de F. Ocáriz, prelat din Opus Dei, în Covadonga (sanctuar în cinstea Mariei din Asturias), 13 iulie 2018.
- [3] Benedict al XVI-lea, Predica, 18 decembrie 2005.
- [4] Benedict al XVI-lea, *Verbum Domini*, nr. 48.
- [5] Sf. Josemaría, *E Cristos care trece*, nr. 76.
- [6] Papa Francisc, *Gaudete et exultate*, nr. 3.
- [7] Ps 90, 4.9.14. Cf. Sfântul Thomas Morus, cartea *Dialog pentru încurajare în încercări*. A treia carte a operei, scrisă în timpul captivității sale la Turnul Londrei, este construită ca un comentariu la versetele din Ps 90.

[8] *Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 2715.

[9] Cf. A. Vázquez de Prada, *Fondatorul Opus Dei*, Le Laurier, 2005, vol. I, ch. VIII, p. 501.

[10] Sf. Josemaría, 26 noiembrie 1970, citat de J. Echevarría, *Amintirea fericitului Josemaría*, p. 25.

[11] Citat de Benedict al XVI-lea, audiența din 1 august 2012.

[12] M. Montero, *En vanguardia: Guadalupe Ortiz de Landázuri*, 1916-1975, Rialp, Madrid 2019, p. 94.

[13] Sf. Tereza de Lisieux, *Istoria unui suflet*. Manuscris A, folio 76.

[14] J. Ratzinger, „Lăsându-L pe Dumnezeu să acționeze”, în *L'Osservatore Romano*, articol cu ocazia canonizării lui Josemaría Escrivá, 6 octombrie 2002.

Carlo de Marchi

pdf | document generat automat din
<https://opusdei.org/ro-ro/article/sa-l-cunosti-si-sa-te-cunosti-iii-in-compania-sf-2/> (27.03.2026)